

25-LETNICA SPREJEMA SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA ZA GEODEZIJO IN GEOFIZIKO (SZGG) V MEDNARODNO ZVEZO ZA GEODEZIJO IN GEOFIZIKO (IUGG)

25TH ANNIVERSARY OF THE SLOVENIAN ASSOCIATION OF GEODESY AND GEOPHYSICS MEMBERSHIP IN THE INTERNATIONAL UNION OF GEODESY AND GEOPHYSICS

Mihaela Triglav Čekada, Miran Kuhar, Bojan Stopar, Polona Vreča

Slovensko združenje za geodezijo in geofiziko (SZGG) povezuje člane različnih strok, ki preučujejo različne pojave na Zemlji – od geodezije, fizike, seizmologije, meteorologije, hidrologije, geologije do geografije. Pokriva področja, ki so razvrščena v naslednje sekcije: geodezijo, seizmologijo in fiziko notranjosti Zemlje, vulkanologijo in kemijo notranjosti Zemlje, geomagnetizem in aeronomijo, meteorologijo in atmosfere znanosti, hidrologijo, fizikalno oceanografijo in kriosfero. Združenje SZGG je bilo ustanovljeno 26. februarja 1993. Dve leti po tem, 2. julija 1995, je bilo sprejeto v Mednarodno zvezo za geodezijo in geofiziko (IUGG). V istem letu, 5. decembra 1995, so organizirali prvi letni posvet SZGG (Rakovec, 2020). Ker letos mineva 25 let od naše pridružitve IUGG ter tudi 25 let od izvedbe prvega letnega posveta, smo obletnici v čast 30. januarja 2020 priredili slavnostno akademijo SZGG. Ne nazadnje je lani praznovala častitljivo 100-letnico delovanja tudi mednarodna zveza IUGG (Ismail-Zadeh in Joselyn, 2019).

Vsakoletna strokovna srečanja SZGG že od samega začetka pomenijo priložnost za prikaz slovenskih znanstveno-raziskovalnih dosežkov s področij delovanja združenja. Na srečanjih so predstavljeni v obliki referatov in objavljeni v vsakoletnem tiskanem zborniku ter dostopni še na spletni strani SZGG (spletna stran SZGG, 2020). Poleg tega predstavniki sekcij na srečanju podajo poročila o delu posamezne sekcije v preteklem letu, ki so objavljena samo na spletni strani SZGG (spletna stran SZGG, 2020). V poročilih sekcij so našteje različne dejavnosti, ki so se izvajale v preteklem letu – od projektov, različnih sodelovanj do pomembnih objav – in so zato dragocen prerez preteklega dela na področjih različnih strok pod okriljem SZGG.

Letošnja slavnostna akademija s strokovnim posvetom je potekala na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, ki že tradicionalno gosti vsakoletna strokovna srečanja združenja, saj je geodezija že od same ustanovitve ena od gonilnih sil društva. Tako so bili med 12 ustanovnimi člani štirje geodeti, prvi podpredsednik združenja je bil prof. dr. Florjan Vodopivec, ki je bil tudi njegov predsednik v letih 1997–2000, od 1997. do 1999. je vodil sekcijo za geodezijo doc. dr. Miran Kuhar, tajnik združenja pa

je bil mag. Dušan Miškovič, od leta 2000 naprej pa je tajnik društva doc. dr. Miran Kuhar (Stopar et al., 2020). Poleg tega kar dve sekciji združenja trenutno vodita geodeta: prof. dr. Bojan Stopar sekcijo za geodezijo in doc. dr. Mihaela Triglav Čekada sekcijo za kriosfero. Geodeti pa so delovanje IUGG že pred ustanovitvijo SZGG redno spremljali. Že g. Marjan Jenko (1975) je v Geodetskem vestniku podrobno opisal svojo udeležbo na kongresu IUGG leta 1975 v Grenoblu, kjer je med drugim omenil, da je bila takrat mednarodna geodetska sekcija najštevilčnejša in najaktivnejša.

Na slavnostni akademiji je po uvodnem nagovoru predsednice združenja dr. Polone Vreča (slika 1) najprej zapel pevski zbor ARSO poje (slika 2), v katerem sodelujejo tudi nekateri zelo dejavni člani našega združenja iz sekcij za meteorologijo in seizmologijo. Sledilo je predavanje glavnega tajnika IUGG dr. Alexandra Rudloffa o zgodovini mednarodnega združenja IUGG (slika 3). Dr. Alexander Rudloff prihaja iz raziskovalnega središča Deutsches GeoForschung Zentrum v Potsdamu v Nemčiji, sredi leta 2019 je bil izvoljen za glavnega tajnika IUGG.

Dr. Alexander Rudloff in dr. Polona Vreča sta dolgoletnemu tajniku slovenskega združenja doc. dr. Miranu Kuharju podelila plaketo s častnim članstvom (slika 4).

Zgodovino združenja je predstavil prof. dr. Jože Rakovec, ki spada med njegove ustanovne člane, bil je predstavnik sekcije za meteorologijo in v letih 2010–2014 predsednik združenja ter je ne nazadnje tudi njegov častni član (slika 5). Sledile so predstavitve pomembnejših dosežkov sekcij združenja od ustanovitve do danes. Tako je prof. dr. Bojan Stopar predstavil najpomembnejše dosežke sekcije za geodezijo, mag. Ina Cecič je v okviru sekcije za seizmologijo predstavila moč neinstrumentalnih seizmoloških podatkov, ddr. Rudi Čop je predstavil najpomembnejše dosežke sekcije za geomagnetizem in aeronomijo, Jure Jerman je orisal najpomembnejše dosežke sekcije za meteorologijo, prof. dr. Mitja Brilly je spregovoril o najpomembnejših dosežkih sekcije za hidrologijo, prof. dr. Vlado Malačič je podal oris razvoja fizikalne oceanografije, doc. dr. Mihaela Triglav Čekada pa je prikazala skupno vizualizacijo dolgoročnega spreminjanja meteoroloških parametrov in zmanjševanja Triglavskega ledenika v okviru sekcije za kriosfero.

Slavnostne akademije se je udeležilo prek 50 članov in članic SZGG, gostov iz Agencije RS za okolje ter Slovenskega meteorološkega društva in drugih (slika 6).

Poleg predstavitev na sami akademiji so člani sekcij ob jubilejnem dogodku pripravili še zgodovinski pregled delovanja posamezne sekcije od ustanovitve do danes, ki je tiskan v zborniku oziroma objavljen na spletni strani SZGG (Kuhar et al., 2020; spletna stran SZGG, 2020). Na spletni strani SZGG najdemo še letno poročilo o delovanju posameznih sekcij v letu 2019 (spletna stran SZGG, 2020).

Odmoru s pogostitvijo je sledila vsakoletna skupščina društva ter tradicionalni strokovni posvet Raziskave s področja geodezije in geofizike v letu 2019, na katerem je bilo predstavljenih sedem referatov, ki so prav tako tiskani v zborniku in objavljeni na spletni strani SZGG (Kuhar et al., 2020; spletna stran SZGG, 2020).

Namesto zaključka pa še povabilo našega slavnostnega govornika dr. Alexandra Rudloffa na naslednji kongres mednarodnega združenja IUGG, ki pokriva ista področja kot naše nacionalno združenje in bo potekal leta 2023 v Berlinu. Lepo vabljeni. Vabljeni ste tudi na naslednje srečanje slovenskega združenja, ki bo tradicionalno potekalo konec januarja 2021.

Slika 1: Uvodni nagovor predsednice SZGG dr. Polone Vreča (foto: Igor Karničnik).

Slika 2: Zbor ARSO poje (foto: Igor Karničnik).

Slika 3: Predavanje slavnostnega gosta dr. Alexandra Rudloffa, glavnega tajnika mednarodne zveze za geodezijo in geofiziko IUGG (foto: Igor Karničnik).

Slika 4: Podelitev častnega članstva dr. Miranu Kuharju, ob njem predsednica SZGG dr. Polona Vreča in glavni tajnik IUGG dr. Alexander Rudloff (foto: Igor Karničnik).

Slika 5: Pregled zgodovine delovanja združenja je podal prof. dr. Jože Rakovec, ustanovni in častni član združenja (foto: Igor Karničnik).

Slika 6: Skupinska fotografija udeležencev na slavnostni akademiji društva SZGG (foto: Igor Karničnik).

Literatura in viri:

Ismail-Zadeh, A., Joselyn, J. A. (ur.), (2019). The International Union of Geodesy and Geophysics: from different spheres to a common globe. 177 str., https://www.hist-geo-space-sci.net/special_issue996.html, pridobljeno 6. 2. 2020.

Jenko, M. (1975). Beleške s XVI. Kongresa mednarodne geodetske in geofizikalne unije. Geodetski vestnik, 19 (4), 42–45.

Kuhar, M., Vreča, P., Zupančič, P., Čop, R., Šraj, M., Ličer, M., Skok, G., Stopar, B., Čarman, M., Triglav Čekada, M. (ur.), (2020). Raziskave s področja geodezije in geofizike 2019: zbornik del, 25. srečanje Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, Ljubljana, 30. januar 2020, 146 str.

Rakovec, J. (2020). Ob 25-letnici včlanitve Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko SZGG v Mednarodno zvezo za geodezijo in geofiziko (IUGG). Raziskave

s področja geodezije in geofizike 2019: zbornik del, 25. srečanje Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, Ljubljana, 30. januar 2020. Ljubljana, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, 81–86.

Spletna stran SZGG (2020). Spletna stran Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, <http://fgg-web.fgg.uni-lj.si/SUGG/>, pridobljeno 6. 2. 2020.

Stopar, B., Koler, B., Strle, O., Kuhar, M., Pavlovčič Prešeren, P., Berk, S., Medved, K., Radovan, D. (2020). Pregled delovanja sekcije Geodezija Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko v obdobju 1993–2019. Raziskave s področja geodezije in geofizike 2019: zbornik del, 25. srečanje Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, Ljubljana, 30. januar 2020, 87–99.

doc. dr. Mihaela Triglav Čekada, univ. dipl. inž. geod.

Geodetski inštitut Slovenije
Jamova 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
e-naslov: mihaela.triglav@gis.si

doc. dr. Miran Kuhar, univ. dipl. inž. geod.

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
Jamova cesta 2, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: miran.kuhar@fgg.uni-lj.si

prof. dr. Bojan Stopar, univ. dipl. inž. geod.

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
Jamova cesta 2, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: bojan.stopar@fgg.uni-lj.si

dr. Polona Vreča, univ. dipl. inž. geol.

Institut Jožef Stefan
Jamova cesta 39, SI-1000 Ljubljana
e-naslov: polona.vreca@ijs.si